

Gemeente X
T.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Afschrift aan X

Horst, 18 september 2020

Betreft: Een gezond toekomstperspectief voor de gemeenschapsaccommodaties

Geacht College,

De ruim 300 Limburgse gemeenschapshuizen, buurtcentra, wijkgebouwen en dorpshuizen zetten zich momenteel volop in om binnen de mogelijkheden die het 'nieuwe' normaal - de 1,5 meter samenleving - biedt, initiatieven, verenigingen, kaartclubjes, eetkamerprojecten, de open inloop, etc. zo goed mogelijk te huisvesten en te faciliteren. Dit vormt voor de besturen en beheerders een grote uitdaging. Immers, niet iedere accommodatie is qua inrichting even geschikt om activiteiten met de juiste voorzorgsmaatregelen te laten plaatsvinden. Daarbovenop vinden veel (oudere) vrijwilligers het momenteel erg spannend om op een 'normale' manier hun vrijwilligerswerkzaamheden uit te voeren, daar waar het risico op besmetting nog steeds aanwezig is.

Toch vormen de bovengenoemde gemeenschapsaccommodaties veelal de 'voedingsbodem' waar heel veel sociale initiatieven tot bloei komen. Helaas staan deze voedingsbodems nog steeds sterk onder druk als gevolg van de voortdurende corona crisis.

In dit schrijven lichten we graag toe hoe u als College een belangrijke bijdrage kunt leveren aan een gezond toekomstperspectief voor veel van deze accommodaties.

Financieel perspectief voor gemeenschapsaccommodaties op langere termijn

Van de eerdere financiële regelingen (zoals de NOW en de TOGS/TVL) die de Rijksoverheid biedt, is inmiddels veelvuldig gebruik gemaakt door de gemeenschapshuizen. Ook zijn er gemeenten die lokale steunregelingen of noodfondsen hebben ingesteld. Het ergste leed lijkt hiermee geleden. Toch zien we als VKKL nog de nodige uitdagingen voor de toekomst. Dit heeft een aantal redenen:

- Sinds de heropening vanaf 1 juni draaien veel accommodaties op een structureel lagere bezetting dan 'normaal', waardoor de inkomsten sterk tegenvallen;
- Vaste lasten blijven doorlopen;
- Inkomsten uit evenementen, die in andere jaren de meer verlieslijdende, maar sociaal gezien zeer belangrijke activiteiten compenseren, zijn totaal afwezig.

Mocht, zoals de signalen nu aangeven, het carnavalsfeest in het voorjaar van 2021 op grote schaal niet doorgaan, krijgen veel accommodaties een extra financiële tegenvaller te verwerken. Voor veel gemeenschapsaccommodaties vormen de carnavalsactiviteiten immers de grote buffer waarop de rest van het jaar wordt geteerd.

We pleiten ervoor om als gemeente actief het gesprek te voeren met de gemeenschapsaccommodaties binnen uw gemeente. We beseffen ons dat uniform beleid bijna niet mogelijk is. Maatwerk wordt het sleutelwoord. Indien nodig kan VKKL hierin een rol spelen.

€ 17 Miljoen uit Gemeentefonds toegekend aan
gemeenschapsaccommodaties

Mede dankzij een lobby van onze Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK), de VNG en het LSA zijn er na de TOGS-regeling nu extra financiële middelen beschikbaar gesteld voor de compensatie van schade die dorps- en buurthuizen lijden door Corona.

Het kabinet stelt € 17 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen. Dit bedrag zal worden toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Wij pleiten ervoor deze extra middelen in te zetten voor onder meer het kwijtschelden van huur en/of gemeentelijke belastingen en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van de gemeenschapsaccommodaties.

Tevens pleiten we ervoor om samen met de (samenwerkingsverbanden van) gemeenschapsaccommodaties de schade te inventariseren en deze af te zetten tegen de sinds deze week officieel aan gemeenten bekendgemaakte hoogte en verdeling van de compensatie vanuit het Rijk. Van hoe meer gemeenten en instellingen we horen dat het rijksgeld ontoereikend is, des te sterker kunnen wij gezamenlijk met onder meer de VNG een tweede coronaclaim tot het Rijk richten.

Tot slot

Organisatie, beheer en exploitatie van gemeenschapsaccommodaties wordt op diverse manieren georganiseerd. Vaak zijn het besturen van stichtingen bestaande uit vrijwilligers uit de lokale gemeenschap die de zorg voor een goed beheer op zich genomen hebben. Voor deze vrijwillige besturen is het evenwel anno 2020 een steeds grotere uitdaging hun accommodatie draaiend te houden. Het leefpatroon van inwoners is aan het veranderen, waardoor ook het traditionele verenigingsleven zich aan het herorganiseren is. Daarnaast komen er steeds meer nieuwe bewonersinitiatieven die allen een ontmoetingsplek zoeken. De vraag van de gebruiker verandert. Voor besturen is het zaak met een passend aanbod hierop in te spelen. Dit vraagt creativiteit, energie, lef en doorzettingsvermogen én goede samenwerking, ook na de corona-crisis. Daarom hopen we dat u als College de gemeenschapsaccommodaties wilt helpen deze crisis door te komen, zodat zij kunnen werken aan een gezonde toekomst als centrale ontmoetingsplek.

Namens onze leden, ruim 350 Limburgse dorpsoverleggen, gemeenschapshuisbesturen, wensbusorganisaties en inwonersinitiatieven, alvast hartelijk dank voor uw medewerking.

Mocht u nog vragen hebben dan horen wij dat graag.

Namens het bestuur,

Met vriendelijke groet,

Birgit op de Laak
Voorzitter VKKL